

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/3994

Érkezett: 2007 OKT 03.

T/..... számú törvényjavaslat
a társadalombiztosítási nyugellátásról

Budapest, 2007. augusztus

2007. évi törvény
a társadalombiztosítási nyugellátásról

I. RÉSZ
KÖZÖS SZABÁLYOK

I. Fejezet

Bevezető rendelkezések

A törvény célja

1. § E törvény, a szociális biztonsághoz fűződő alkotmányos jog érvényesülése érdekében, meghatározza a társadalombiztosítás keretében működő nyugdíjbiztosításra és a nyugdíjbiztosítás ellátásaira, valamint az egyes ellátásokra jogosultak körére, továbbá az ellátások folyósításának rendjére vonatkozó részletes szabályokat.

Alapelvek

2. § (1) A társadalombiztosítási rendszerben a nyugdíjbiztosítás egységes elvek alapján nyújt nyugellátást a biztosított, a biztosított e törvényben meghatározott hozzátartozója, valamint az e törvényben meghatározott más természetes személy számára.

(2) A biztosított a nyugdíjbiztosítási járulék megfizetésével jogot szerez saját maga és az e törvényben meghatározott hozzátartozója számára az öregségi nyugdíjra, illetve a hozzátartozói nyugellátásra.

(3) Az öregségi nyugdíj és a hozzátartozói nyugellátás összegét a biztosított által megfizetett nyugdíjbiztosítási járulék összege határozza meg. Az öregségi nyugdíj és a hozzátartozói nyugellátás összege egyebekben nem függ az ellátásra jogosult jövedelmi és vagyoni helyzetétől, vagy e törvényben nem említett más személyes körülményétől.

(4) A nyugdíjbiztosítás keretében az öregségi alapnyugdíj az e törvényben meghatározott természetes személyeknek alanyi jogon jár.

(5) A Magyar Köztársaság, az egyéni felelősség elvének érvényesülése érdekében, megteremti a nyugdíjcélú megtakarítások különböző formáinak működési feltételeit, valamint azok működését támogatja és ellenőrzi.

II. Fejezet

A törvény hatálya

A nyugdíjbiztosítási ellátások

3. § (1) A társadalombiztosítási rendszerben a nyugdíjbiztosítás keretében nyújtott ellátások az öregségi nyugdíj, a hozzátartozói nyugellátások és az öregségi alapnyugdíj.

(2) A nyugdíjbiztosítás keretében nyújtott hozzátartozói nyugellátás az ideiglenes özvegyi nyugdíj, az özvegyi nyugdíj és az árvaellátás.

(3) A nyugdíjbiztosítási ellátás egy folyósítási időszakra eső összegét a Magyar Köztársaság hivatalos fizetőeszközében, a hivatalos fizetőeszköz legkisebb egységének százszorosára kerekítve kell meghatározni.

Az ellátásra jogosultak

4. § (1) Öregségi nyugdíjra jogosult, az e törvényben részletesen meghatározott szabályok szerint, a társadalombiztosítás működésének alapvető szabályairól és forrásairól szóló törvényben meghatározott biztosított.

(2) Hozzá tartozói nyugellátásra jogosult, az e törvényben részletesen meghatározott szabályok szerint, a biztosított halála (ideértve a bíróság által jogerősen megállapított eltűnését is) esetén az e törvényben meghatározott (volt) hozzátartozója. Nem jogosult azonban hozzátartozói nyugellátásra az a (volt) hozzátartozó, akiről a bíróság jogerős ítélete megállapította, hogy a biztosított halálát szándékosan okozta.

(3) Öregségi alapnyugdíjra jogosult, az e törvényben részletesen meghatározott szabályok szerint, a belföldön bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár és más természetes személy.

A nyugdíjbiztosítási hatóságok

5. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv jár el a nyugdíjbiztosítási ellátásokkal összefüggő minden olyan hatósági ügyben, amely törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet rendelkezése alapján nem tartozik a nyugdíjfolyósító szerv hatáskörébe.

(2) A nyugdíjfolyósító szerv jár el a nyugdíjbiztosítási ellátás összegének megállapításával és folyósításával összefüggő hatósági ügyben, valamint a nyugdíjbiztosítási ellátásokkal összefüggő, törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet alapján a hatáskörébe tartozó más hatósági ügyben.

A Nyugdíjbiztosítási Alap

6. § (1) A Nyugdíjbiztosítási Alap az államháztartás társadalombiztosítási alrendszerének a nyugdíjbiztosítási ellátások folyósításáért felelős részeként működő olyan pénzügyi alap, amelynek útján a Magyar Köztársaság a nyugdíjbiztosítás keretében biztosítottakkal, foglalkoztatóikkal és a nyugdíjbiztosítási ellátásra jogosultakkal társadalombiztosítási jogviszonyban áll.

(2) A Nyugdíjbiztosítási Alap jogi személy. A Nyugdíjbiztosítási Alap képviselőjében – törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben kijelölt szervezet jár el.

(3) A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei:

a) a nyugdíjbiztosítási járulék;

b) a nyugdíjbiztosítási hozzájárulás;

c) a nyugdíjbiztosítási járulékkal és a nyugdíjbiztosítási hozzájárulással összefüggő, az adózás rendjéről szóló törvényben megállapított jogkövetkezményből származó bevétel;

d) az általa folyósított nyugdíjbiztosítási ellátás késedelmes teljesítése miatt a Magyar Köztársaságot terhelő jogkövetkezménynek a központi költségvetés által megtérített összege.

(5) A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai:

a) az e törvény rendelkezése alapján folyósított nyugdíjbiztosítási ellátás;

b) az e törvény hatályba lépéséről és az átmeneti szabályok megállapításáról szóló törvény alapján folyósított nyugdíjbiztosítási ellátás;

c) a b) pont hatálya alá tartozó pénzbeli ellátást terhelő személyi jövedelemadó és természetbeni egészségbiztosítási járulék;

d) az a)-b) pontban meghatározott nyugdíjbiztosítási ellátás késedelmes teljesítése miatt a Magyar Köztársaságot terhelő jogkövetkezmény.

Más jogszabályok alkalmazása

7. § (1) Ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz, akkor a nyugdíjbiztosítás működésének alapelvei, valamint az ellátásra jogosultak, a biztosítottak és a hatóságok jogaira és kötelezettségeire, továbbá a nyugdíjbiztosítás keretében fennálló társadalombiztosítási jogviszonyokra és a nyugdíjbiztosítással összefüggő eljárások rendjére a társadalombiztosítás működésének alapvető szabályairól és forrásairól szóló törvény rendelkezései az irányadóak.

(2) A nyugdíjbiztosítás keretében nyújtott ellátások tárgyában kötött nemzetközi szerződés rendelkezését kell alkalmazni, amennyiben a nemzetközi szerződés e törvénytől eltérő rendelkezést tartalmaz.

(3) A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló tanácsi rendelet rendelkezését kell alkalmazni, amennyiben az e törvénytől eltérő rendelkezést tartalmaz.

(4) Az e törvényben szabályozott eljárások tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

II. RÉSZ

AZ EGYES NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ELLÁTÁSOK

III. Fejezet

Az öregségi nyugdíj

Az öregségi nyugdíjra jogosultak

8. § Öregségi nyugdíjra jogosult a (volt) biztosított, ha

a) hatvankettedik életévét betöltötte, valamint öregségi nyugdíjának számított éves összegének egy folyósítási időszakra járó része eléri az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra jutó legkisebb összegét;

b) az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, de az a) pont alapján nem szerzett jogosultságot az öregségi nyugdíjra.

Az öregségi nyugdíj összege

9. § (1) Az öregségi nyugdíj éves összege egyenlő az ellátásra jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának az öregségi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjára megállapított egyenlege alapján a 1. számú mellékletben meghatározottak szerint megállapított összeggel.

(2) Az ellátásra jogosultat megillető öregségi nyugdíj éves összege a 2. számú mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított mérték szerint naptári évenként, minden naptári év első folyósítási időszakától kezdődően módosul.

(3) Ha e törvény rendelkezése alapján az öregségi nyugdíj egy összegben esedékes, akkor az öregségi nyugdíj összege – az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának az öregségi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjában fennálló egyenlegével.

Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege

10. § Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege egyenlő a 3. számú mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított összeggel.

Az öregségi nyugdíj folyósításának időtartama

11. § (1) Az öregségi nyugdíj az ellátásra jogosultat az öregségi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontját (de legkorábban az öregségi nyugdíjra való jogosultság megnyílásának napját) követő folyósítási időszak első napjától az ellátásra jogosult halálának napját magába foglaló folyósítási időszak utolsó napjáig illeti meg.

(2) Az öregségi nyugdíj – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – nem illeti meg az ellátásra jogosultat a folyósítás szünetelésének időtartamára.

Az öregségi nyugdíj esedékessége

12. § (1) Az öregségi nyugdíj éves összege az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott folyósítási időszakonként, de egy éves időtartamra vonatkozóan legalább tizenkét alkalommal, egyenlő részletekben esedékes.

(2) Az öregségi nyugdíj éves összege – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a (3) bekezdés szerint megállapított több folyósítási időszakra vonatkozóan egyidejűleg, az említett több folyósítási időszak közül az utolsóra járó öregségi alapnyugdíjjal egyidejűleg esedékes a következő feltételek egyidejű fennállása esetén:

a) a (volt) biztosított kizárólag az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor betöltése miatt válik az öregségi nyugdíjra jogosulttá;

b) öregségi nyugdíjának egy folyósítási időszakra eső összege nem éri el az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

c) az esedékesség megállapításánál figyelembe vett több folyósítási időszak együttes hossza nem haladja meg az egy éves időtartamot.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásakor a folyósítási időszakoknak az esedékesség tekintetében irányadó számát úgy kell megállapítani, hogy az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső összegének és az öregségi nyugdíj esedékességénél figyelembe vett folyósítási időszakok számának a szorzata érje el az öregségi nyugdíj egy esedékességi időszakra eső legkisebb összegét.

(4) Az öregségi nyugdíj összege – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az öregségi nyugdíjra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedésének napját követő tizenötödik napig, egy összegben esedékes, a következő feltételek egyidejű fennállása esetén:

a) a (volt) biztosított kizárólag az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor betöltése miatt válik az öregségi nyugdíjra jogosulttá;

b) öregségi nyugdíjának egy folyósítási időszakra eső összege nem éri el az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

c) az esedékesség megállapításánál figyelembe vett több folyósítási időszak együttes hossza meghaladja az egy éves időtartamot.

IV. Fejezet

A hozzátartozói nyugellátások

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj

Az ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultak

13. § (1) Ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosult:

a) a biztosított házastársa; ha azonban a biztosított házasságuk megkötésekor hatvankettedik életévét már betöltötte, csak akkor, ha a biztosítottól gyermeke született, vagy a biztosítottal a házasság megkötésétől számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt;

b) a biztosított elvált házastársa, feltéve, hogy a biztosítottól annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság – a biztosított halálát megelőzően megindult eljárás keretében – jogerős határozatában tartásdíjat állapított meg;

c) a biztosított élettársa, feltéve, hogy élettársi kapcsolatuk időtartamára a közös háztartás vagyoni viszonyai tárgyában legalább a biztosított halálát egy évvel megelőzően közokiratba foglalt szerződést kötöttek és e szerződés a biztosított halála (eltűnése) napján is hatályban volt; ha azonban a biztosított a szerződés közokiratba foglalásakor hatvankettedik életévét már betöltötte, csak akkor, ha a biztosítottól gyermeke született, vagy a biztosítottal a szerződés közokiratba foglalásától számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott természetes személy ugyanazon a folyósítási időszak tekintetében csak egy biztosítottra tekintettel jogosult ideiglenes özvegyi nyugdíjra. Ezzel kapcsolatban a választás joga az ellátásra jogosultat illeti meg.

(3) Az ideiglenes özvegyi nyugdíjra való jogosultság megszűnik azzal a nappal, amelyen az (1) bekezdésben említett személy öregségi nyugdíja esedékessé válik.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj összege

14. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj éves összege egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának a halála napjára (ideértve az eltűnését megállapító bírósági határozat jogerőre emelkedésének napját is) megállapított egyenlege alapján az *1. számú mellékletben* meghatározottak szerint megállapított öregségi nyugdíj éves összegének hatvan százalékaival.

(2) Az ellátásra jogosultat megillető ideiglenes özvegyi nyugdíj éves összege a *2. számú mellékletben* meghatározott számítási módszer szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított mérték szerint évente emelkedik.

(3) Ha e törvény rendelkezése alapján az ideiglenes özvegyi nyugdíj egy összegben esedékes, akkor az ideiglenes özvegyi nyugdíj összege – az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának a halála (az eltűnése) napján fennálló egyenlege hatvan százalékaiból az egyösszegű kifizetés esedékessé válásáig már kifizetett ideiglenes özvegyi nyugdíj(ak) összegét meghaladó résszel.

(4) Ha ugyanazon biztosított után többen jogosultak ideiglenes özvegyi nyugdíjra, a jogosultak között az ideiglenes özvegyi nyugdíjnak az (1)-(3) bekezdés rendelkezései szerint megállapított összegét – az igényjogosultság bejelentésének napját követő folyósítási időszakra – egyenlő arányban kell megosztani.

(5) Az elvált házastársat megillető ideiglenes özvegyi nyugdíj összege – az (1)-(4) bekezdésben foglaltaktól eltérően – nem haladhatja meg a biztosítottat terhelő, illetve a bíróság által jogerősen megítélt tartásdíj összegét.

(6) Az ellátásra jogosultak számának módosulását az ennek bejelentését követő folyósítási időszaktól kell figyelembe venni az ideiglenes özvegyi nyugdíj megosztásánál.

(7) A több ellátásra jogosultat megillető ideiglenes özvegyi nyugdíjak összege nem haladhatja meg az egyetlen ellátásra jogosultat az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósításának időtartamára megillető ideiglenes özvegyi nyugdíjak összegét.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj egy esedékességi időszakra eső legkisebb összege

15. § Az ideiglenes özvegyi nyugdíj egy esedékességi időszakra eső legkisebb összege egyenlő az öregségi nyugdíj egy esedékességi időszakra eső legkisebb összegének 60 százalékával.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósításának időtartama

16. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj az ellátásra jogosultat az ideiglenes özvegyi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontját (de legkorábban a biztosított halálának napját) követő folyósítási időszak első napjától tizenkét hónapon keresztül (de legkésőbb a biztosított halálának napját magába foglaló hónapot követő tizennyolcadik hónap utolsó napjáig és legfeljebb az ellátásra jogosult öregségi nyugdíja folyósításának kezdő napját megelőző napig) illeti meg.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – nem illeti meg az ellátásra jogosultat a folyósítás szünetelésének időtartamára. A folyósítás szünetelésének időtartama az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósításának az (1) bekezdés szerinti időtartamát, legfeljebb huszonnégy hónappal meghosszabbítja.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj esedékessége

17. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj havonta esedékes.

(2) Ha az ideiglenes özvegyi nyugdíj havi összege nem éri el az ideiglenes özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét, akkor az ideiglenes özvegyi nyugdíj – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az ideiglenes özvegyi nyugdíjra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedésének napját követő tizenötödik napig, egy összegben esedékes.

Az özvegyi nyugdíj

Az özvegyi nyugdíjra jogosultak

18. § Özvegyi nyugdíjra jogosult a biztosított volt házastársa (ide nem értve az elvált házastársat) és élettársa az ideiglenes özvegyi nyugdíjra vonatkozóan előírt feltételek szerint, ha nem minősült biztosítottnak, feltéve, hogy

a) hatvankettedik életévét betöltötte, valamint özvegyi nyugdíjának számított éves összegének egy folyósítási időszakra járó része eléri az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra jutó legkisebb összegét;

b) az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, de az a) pont alapján nem szerzett jogosultságot az özvegyi nyugdíjra.

Az özvegyi nyugdíj összege

19. § (1) Az özvegyi nyugdíj éves összege egyenlő az ellátásra jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának az özvegyi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjára megállapított egyenlege alapján a *I. számú mellékletben* meghatározottak szerint megállapított összeg 50 százalékával.

(2) Az ellátásra jogosultat megillető özvegyi nyugdíj éves összege a 2. számú mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított mérték szerint naptári évenként, minden naptári év első folyósítási időszakától kezdődően módosul.

(3) Ha e törvény rendelkezése alapján az özvegyi nyugdíj egy összegben esedékes, akkor az özvegyi nyugdíj összege – az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának az özvegyi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjában fennálló egyenlegével.

Az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege

20. § Az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege egyenlő az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegének 75 százalékával.

Az özvegyi nyugdíj folyósításának időtartama

21. § (1) Az özvegyi nyugdíj az ellátásra jogosultat az özvegyi nyugdíjra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontját (de legkorábban az özvegyi nyugdíjra való jogosultság megnyílásának napját) követő folyósítási időszak első napjától az ellátásra jogosult halálának napját magába foglaló folyósítási időszak utolsó napjáig terjedő időszakra illeti meg.

(2) Az özvegyi nyugdíj – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – nem illeti meg az ellátásra jogosultat a folyósítás szünetelésének időtartamára.

Az özvegyi nyugdíj esedékessége

21. § (1) Az özvegyi nyugdíj éves összege az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott folyósítási időszakonként, de egy éves időtartamra vonatkozóan legalább tizenkét alkalommal, egyenlő részletekben esedékes.

(2) Az özvegyi nyugdíj éves összege – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a (3) bekezdés szerint megállapított több folyósítási időszakra vonatkozóan egyidejűleg, az említett több folyósítási időszak közül az utolsóra járó öregségi alapnyugdíjjal egyidejűleg esedékes a következő feltételek egyidejű fennállása esetén:

a) az ellátásra jogosult kizárólag az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor betöltése miatt válik az özvegyi nyugdíjra jogosulttá;

b) özvegyi nyugdíjának egy folyósítási időszakra eső összege nem éri el az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

c) az esedékesség megállapításánál figyelembe vett több folyósítási időszak együttes hossza nem haladja meg az egy éves időtartamot.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásakor a folyósítási időszakoknak az esedékesség tekintetében irányadó számát úgy kell megállapítani, hogy az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső összegének és az özvegyi nyugdíj esedékességénél figyelembe vett folyósítási időszakok számának a szorzata érje el az özvegyi nyugdíj egy esedékességi időszakra eső legkisebb összegét.

(4) Az özvegyi nyugdíj – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az özvegyi nyugdíjra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedésének napját követő tizenötödik napig, egy összegben esedékes, a következő feltételek egyidejű fennállása esetén:

a) az ellátásra jogosult kizárólag az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor betöltése miatt válik az özvegyi nyugdíjra jogosulttá;

b) özvegyi nyugdíjának egy folyósítási időszakra eső összege nem éri el az özvegyi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

c) az esedékesség megállapításánál figyelembe vett több folyósítási időszak együttes hossza meghaladja az egy éves időtartamot.

Az árvaellátás

Az árvaellátásra jogosultak

23. § (1) Árvaellátásra jogosult:

a) a biztosított vér szerinti és örökbe fogadott gyermeke;

b) a biztosított házastársának az a) pont hatálya alá nem tartozó, a biztosítottal közös háztartásban nevelt vér szerinti és örökbe fogadott gyermeke; ha azonban a biztosított a házasság megkötésekor hatvankettedik életévét már betöltötte, csak akkor, ha a biztosított házastársának a biztosítottól gyermeke született, vagy a biztosított és házastársa a házasság megkötésétől számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt;

c) a biztosított élettársának az a) pont hatálya alá nem tartozó, a biztosítottal közös háztartásban nevelt vér szerinti és örökbe fogadott gyermeke, feltéve, hogy a biztosított és élettársa élettársi kapcsolatuk időtartamára a közös háztartás vagyoni viszonyai tárgyában legalább a biztosított halálát egy évvel megelőzően közokiratba foglalt szerződést kötöttek; ha azonban a biztosított a szerződés közokiratba foglalásakor hatvankettedik életévét már betöltötte, csak akkor, ha a biztosított élettársának a biztosítottól gyermeke született, vagy a biztosítottal a szerződés közokiratba foglalásától számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt.

(2) A gyermeket az árvaellátás tizenhatodik életévének betöltéséig illeti meg. Ha azonban a gyermek oktatási intézménnyel áll tanulói, hallgatói jogviszonyban, akkor a jogviszony fennállásának időtartama alatt, de legfeljebb huszonötödik életévének betöltéséig az árvaellátás megilleti. Ha a tanulói, hallgatói jogviszonynak a tizenhatodik életéve betöltését követő megszűnése után a gyermek huszonötödik életéve betöltését megelőzően ismét tanulói, hallgatói jogviszonyt létesít, akkor – legfeljebb huszonötödik életévének betöltéséig – az árvaellátásra való jogosultsága ismét megnyílik.

(3) A gyermek árvaellátásra ugyanazon időszak tekintetében legfeljebb két biztosítottra tekintettel jogosult. Ezzel kapcsolatban a választás joga a jogosultat illeti meg.

Az árvaellátás éves összege

24. § (1) Az árvaellátás éves összege egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának a halála napjára (az eltűnése napjára) megállapított egyenlege alapján az 1. számú mellékletben meghatározottak szerint megállapított öregségi nyugdíj összegének hatvan százalékával.

(2) Az ellátásra jogosultat megillető árvaellátás éves összege a 2. számú mellékletben meghatározott számítási módszer szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított mérték szerint évente emelkedik.

(3) Ha e törvény rendelkezése alapján az árvaellátás egy összegben esedékes, akkor az árvaellátás összege – az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – egyenlő a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának a halála napjára (az eltűnése napjára) megállapított egyenlege hatvan százalékával.

(5) Ha ugyanazon biztosított után többen jogosultak árvaellátásra, a jogosultakat az árvaellátás azonos összegben illeti meg.

Az árvaellátás egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege

25. § Az árvaellátás egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege egyenlő az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegének hatvan százalékával.

Az árvaellátás folyósításának időtartama

26. § (1) Az árvaellátás az ellátásra jogosultat a biztosított halálának napját követő folyósítási időszak első napjától a jogosultság megszűnésének napját magába foglaló folyósítási időszak utolsó napjáig illeti meg.

(2) Ha a jogosult árvaellátásra való jogosultsága annak megszűnését követően ismét megnyílik, akkor az ellátásra jogosultat az árvaellátás az árvaellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontját követő folyósítási időszak első napjától a jogosultság megszűnésének napját magába foglaló folyósítási időszak utolsó napjáig illeti meg.

(3) Az árvaellátás tekintetében a folyósítás szünetelésének nincs helye.

Az árvaellátás esedékessége

27. § (1) Az árvaellátás havonta esedékes.

(2) Ha a jogosultat megillető árvaellátás havi összege nem éri el az árvaellátás egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét, akkor – az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az árvaellátás

a) negyedévente esedékes, feltéve, hogy a jogosultat megillető árvaellátás háromhavi összege eléri az árvaellátás egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

b) évente esedékes az a) pont hatálya alá nem tartozó esetben.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a jogosultat a folyósítás első negyedévére megillető (egy-, két- vagy háromhavi) árvaellátást akkor is ki kell fizetni, ha a kifizetendő összeg nem éri el az árvaellátás egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét.

V. Fejezet

Az öregségi alapnyugdíj

Az öregségi alapnyugdíjra jogosultak

28. § (1) Öregségi alapnyugdíjra jogosult a Magyar Köztársaság területén bejelentett lakóhellyel rendelkező:

a) magyar állampolgár;

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy;

c) menedékjoggal rendelkező természetes személy.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott természetes személy akkor jogosult az öregségi alapnyugdíjra, ha az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkort már betöltötte.

(3) Nem jogosult az öregségi alapnyugdíjra – az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a természetes személy a bíróság által jogerősen megítélt szabadságvesztés büntetését tölti, vagy a bíróság által büntetőeljárás keretében megítélt intézeti kényszergyógykezelését tölti.

(4) Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor a 4. számú mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított életkor.

Az öregségi alapnyugdíj összege

29. § (1) Az öregségi alapnyugdíj havi összege egyenlő az 5. számú mellékletben meghatározott számítási módszer szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított összeggel.

(2) Ha az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint az öregségi alapnyugdíjat egy éves időtartamra vonatkozóan tizenkettőnél több időszakra osztva folyósítják, akkor az öregségi alapnyugdíjnak az egy folyósítási időszakra eső összege az öregségi alapnyugdíj havi összegének tizenkétszerese, osztva az egy éves időtartamra jutó folyósítási időszakok számával.

Az öregségi alapnyugdíj folyósításának időtartama

30. § (1) Az öregségi nyugdíj az ellátásra jogosultat az ellátásra jogosultság napját követő folyósítási időszak első napjától a jogosultság megszűnésének napját magába foglaló folyósítási időszak utolsó napjáig illeti meg.

(2) Az öregségi alapnyugdíj tekintetében a folyósítás szünetelésének nincs helye.

III. RÉSZ

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

VI. Fejezet

A nyugdíjbiztosítási nyilvántartások

A nyilvántartást vezető hatóságok

31. § (1) A biztosítottak, a foglalkoztatók és a nyugdíjbiztosítási ellátásra jogosultak e törvényben, valamint a társadalombiztosítás működésének alapvető szabályairól és forrásairól szóló törvényben meghatározott adatait a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv tartja nyilván.

(2) Az ellátásra jogosultak e törvényben, valamint a társadalombiztosítás működésének alapvető szabályairól és forrásairól szóló törvényben meghatározott adatait a nyugdíjfolyósító szerv tartja nyilván.

A nyugdíjbiztosítási számla

32. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv minden biztosított javára egyéni nyugdíjbiztosítási számlát vezet. A biztosított kedvezményezett (volt) hozzátartozója javára a nyugdíjbiztosítási szerv a biztosított egyéni nyugdíjbiztosítási számlájának megosztásától kezdődően vezet egyéni nyugdíjbiztosítási számlát.

(2) A nyugdíjbiztosítási számlára adatot bejegyezni, a bejegyzett adatot módosítani vagy törölni a biztosított vagy a foglalkoztató bevallása, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, az adóhatóság vagy bíróság jogerős határozata, valamint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vagy a nyugdíjfolyósító szerv e törvény, vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály rendelkezésének megfelelően kiállított bizonylata alapján lehet.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított nyugdíjbiztosítási számláját, ha nyugdíjbiztosítási számlával a (4) bekezdés alapján még nem rendelkezik, a biztosított bejelentkezése alapján, a bejelentkezési kötelezettségét eredményező járulékfizetési kötelezettség alapjául szolgáló jogviszonya vagy jogállása kezdő napjával nyitja meg.

(4) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított hozzátartozójának nyugdíjbiztosítási számláját, ha nyugdíjbiztosítási számlával a (3) bekezdés alapján még nem rendelkezik, a

biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának megosztása esetén hivatalból, a megosztás napjával nyitja meg.

(5) A nyugdíjbiztosítási szerv mindenki javára csak egy egyéni nyugdíjbiztosítási számlát vezet, amelyen a jóváírásokat és a terheléseket az e törvényben meghatározott szabályok szerint – függetlenül attól, hogy a nyugdíjbiztosítási számla jogosultja biztosítottnak minősül-e – folyamatosan számolja el.

(6) A nyugdíjbiztosítási számla vezetésének részletes szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet határozza meg.

A nyugdíjbiztosítási számla egyenlege

33. § (1) A nyugdíjbiztosítási számla egyenlege a nyugdíjbiztosítási számla javára jóváírt összegek és a nyugdíjbiztosítási számla terhére elszámolt összegek különbsége.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának javára a következő összegeket írja jóvá:

a) a biztosított bevételeit terhelő nyugdíjbiztosítási járulék bevallott, vagy az adóhatóság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított összegét, az összeg esedékességének napjával;

b) a számlának a naptári év utolsó napjára, de legkésőbb a nyugellátás első folyósítási időszakának kezdő napját megelőző napra megállapított egyenlege alapján a biztosítottat megillető hozam összegét, a naptári év utolsó napjával, illetve az első folyósítási időszak kezdő napját megelőző nappal;

c) a biztosított hozzátartozója nyugdíjbiztosítási számlájának, a megosztás napjára megállapított, egyenlegéből a biztosítottat a megosztás alapján megillető részt, a megosztás napját követő nappal;

d) a biztosítottat nemzetközi szerződés rendelkezése alapján megillető, a nemzetközi szerződés rendelkezése alapján nyugdíjbiztosítási ellátás fedezetét képező összeget azzal a nappal, amelyen átutalása megtörtént;

e) a biztosított halála (ideértve a bíróság által jogerősen megállapított eltűnését is) esetén, az özvegyi nyugdíj és az árvaellátás összegének megállapítása érdekében, a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának a halál (az eltűnés) napjára e pont figyelembe vétele nélkül megállapított egyenlege és a biztosított első járulékfizetési kötelezettséget eredményező jogviszonya, jogállása kezdő napjától a halála (eltűnése) napjáig eltelt napok száma hányadosának és a halála (eltűnése) napjától hatvankettedik életéve betöltéséig kiszámított napok számának szorzatát, a halál (az eltűnés) napjával.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának terhére a következő összegeket számolja el:

a) a biztosított bevételeit terhelő nyugdíjbiztosítási járulék bevallott, vagy az adóhatóság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított összegéből az adóhatóság, vagy bíróság jogerős határozata alapján elengedett részt, a határozat jogerőre emelkedésének napjával;

b) a biztosított bevételeit terhelő nyugdíjbiztosítási járulék bevallott, vagy az adóhatóság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított összegéből az elévült részt, az elévülés napjával;

c) az *a)*-*b)* pont szerinti összeg alapján a (2) bekezdés *b)* pontja szerint már a biztosított javára elszámolt hozam összegét, az *a)*-*b)* pont szerinti időponttal;

d) a számlán fennálló egyenlegre tekintettel folyósított öregségi nyugdíj és hozzátartozói nyugellátás összegét, a folyósítás napjával;

e) a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának, a megosztás napjára megállapított, egyenlegéből a biztosított hozzátartozóját a megosztás alapján megillető részt, a megosztás napját követő nappal.

(4) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított biztosítottak nem minősülő hozzátartozója nyugdíjbiztosítási számlájának javára a következő összegeket írja jóvá:

a) a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának, a megosztás napjára megállapított, egyenlegéből a hozzátartozót a megosztás alapján megillető részt, a megosztás napját követő nappal;

b) a számlának a naptári év utolsó napjára, de legkésőbb a nyugellátás első folyósítási időszakának kezdő napját megelőző napra megállapított egyenlege alapján a hozzátartozót megillető hozam összegét, a naptári év utolsó napjával, illetve az első folyósítási időszak kezdő napját megelőző nappal.

(5) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított biztosítottak nem minősülő hozzátartozója nyugdíjbiztosítási számlájának terhére számolja el a számlán fennálló egyenlegre tekintettel folyósított öregségi nyugdíj és hozzátartozói nyugellátás összegét, a folyósítás napjával.

(6) A nyugdíjbiztosítási számlája egyenlege alapján a számla jogosultját megillető hozam összegét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a 6. számú melléklet rendelkezései szerint állapítja meg.

A nyugdíjbiztosítási számla megosztása

34. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a jogosult nyugdíjbiztosítási számláját a házasság felbontása esetén a jogosult és volt házastársa között a házasság megszűnésének napját megelőző nappal megosztja. Ha azonban a nyugdíjbiztosítási számla jogosultja a felbontott házasság megkötésekor hatvankettedik életévét már betöltötte, a megosztásra csak akkor kerül sor, ha a volt házastársnak a jogosulttól gyermeke született, vagy a jogosulttal a házasság megkötésétől számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a jogosult nyugdíjbiztosítási számláját az élettársi kapcsolat felbomlása esetén a jogosult és volt élettársa között az élettársi kapcsolat felbomlásának napját megelőző nappal megosztja, feltéve, hogy élettársi kapcsolatuk időtartamára a közös háztartás vagyoni viszonyai tárgyában legalább az élettársi kapcsolat felbomlását egy évvel megelőzően közokiratba foglalt szerződést kötöttek. Ha azonban a nyugdíjbiztosítási számla jogosultja a szerződés közokiratba foglalásakor hatvankettedik életévét már betöltötte, a megosztásra csak akkor kerül sor, ha volt élettársnak a jogosulttól gyermeke született, vagy a jogosulttal a szerződés közokiratba foglalásától számítva legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt élt.

(3) A nyugdíjbiztosítási számla megosztása esetén a volt házastársat, illetve a volt élettársat a jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának a megosztás napjára megállapított egyenlegéből a házasságkötés, illetve a szerződés közokiratba foglalásának évét megelőző év utolsó napjára megállapított egyenlegét meghaladó résznek – a felek közokiratba foglalt eltérő megállapodása hiányában – 50 százaléka illeti meg.

(4) Ha a házasság felbontásakor, illetve az élettársi kapcsolat felbomlásakor mindkét fél rendelkezik nyugdíjbiztosítási számlával, akkor az egyik fél nyugdíjbiztosítási számlájának egyenlegéből a másik felet megillető részt a (3) bekezdésben foglaltak szerint kell megállapítani, majd azt a felet illeti meg az így kiszámított két rész különbözete, aki a megosztás alapján magasabb összegre jogosult, míg a másik felet a megosztás alapján jóváírás nem illeti meg.

(5) A nyugdíjbiztosítási számla megosztásáról a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv bármely fél kérelmére dönt. A nyugdíjbiztosítási számla megosztásának részletes szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet állapítja meg.

V. Fejezet

Eljárási szabályok

Közös szabályok

35. § (1) A nyugdíjbiztosítási ellátással összefüggő kérelmet a nyugdíjbiztosítási hatóság által e célra rendszeresített nyomtatványon írásban, vagy – ha ezt az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet lehetővé teszi – elektronikus úton lehet benyújtani.

(2) A kérelemhez csatolni kell az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott, a kérelem elbírálásához szükséges minden iratot.

(3) A kérelem benyújtásának időpontja az igénybejelentő lapnak a nyugdíjbiztosítási hatósághoz történő beérkezésének napja.

(4) Az ellátásra jogosult kérelmének helyt adó határozat a határozathozatal napjával jogerőre emelkedik.

A nyugdíjbiztosítási ellátásra való jog megállapítása

36. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az öregségi nyugdíjra és a hozzátartozói nyugellátásra való jogot kérelemre, az öregségi alapnyugdíjra való jogot kérelemre vagy hivatalból állapítja meg.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugdíjbiztosítási ellátásra való jogot megállapító határozatában feltünteti a következő adatokat:

a) az ellátásra jogosult neve, születési helye és ideje, lakóhelye és társadalombiztosítási azonosító jele, valamint anyjának születési neve;

b) a kérelem benyújtásának időpontja;

c) az ellátásra jogosultat megillető nyugellátás megnevezése és összege.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugdíjbiztosítási ellátásra való jogot megállapító jogerős határozatát haladéktalanul megküldi az illetékes nyugdíjfolyósító szerv részére.

A nyugdíjbiztosítási ellátás folyósítása

37. § (1) A nyugdíjbiztosítási ellátást a nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv határozata alapján folyósítja.

(2) A nyugdíjbiztosítási ellátás összegének e törvény erejénél fogva módosított összegét a nyugdíjfolyósító szerv hivatalból állapítja meg és folyósítja, és erről határozatot nem hoz. Ha azonban az ellátásra jogosult a nyugdíjfolyósító szerv által megállapított és folyósított módosított összeget vitatja, akkor a nyugdíjbiztosítási ellátás módosított összege tárgyában a nyugdíjfolyósító szerv határozatot hoz.

(3) A nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjbiztosítási ellátás összegét az e törvény és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott gyakorisággal folyósítja.

(4) A nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjbiztosítási ellátás összegét – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – az ellátásra

jogosult belföldi bankszámlájára történő utalással, a Magyar Köztársaság hivatalos pénznemében teljesíti.

A nyugdíjbiztosítási ellátás folyósításának szünetelése

38. § (1) A nyugdíjbiztosítási ellátásban részesülő – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az öregségi alapnyugdíjra jogosító korhatár betöltése előtt a nyugdíjfolyósító szervhez intézett kérelmével kérheti a nyugdíjbiztosítási ellátás folyósításának szünetelését.

(2) A nyugdíjbiztosítási ellátás folyósításának szünetelése iránti kérelem tárgyában a nyugdíjfolyósító szerv határozatot hoz, amelyben feltünteti a következő adatokat:

a) az ellátásra jogosult neve, születési helye és ideje, lakóhelye és társadalombiztosítási azonosító jele, valamint anyjának születési neve;

b) a kérelem benyújtásának időpontja.

(3) A nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjbiztosítási ellátás szünetelése iránti kérelmet helyben hagyó jogerős határozatát haladéktalanul megküldi az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv részére.

(4) A nyugdíjbiztosítási ellátás szünetelését követően az ellátásra jogosult bármikor, az erre egyébként irányadó szabályok szerint, ismét kérheti a nyugdíjbiztosítási ellátásra való jog megállapítását.

A nyugdíjbiztosítási ellátásra való jog megszűnésének megállapítása

39. § A nyugdíjbiztosítási ellátásra való jog megszűnését a nyugdíjfolyósító szerv kérelemre vagy hivatalból, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hivatalból állapítja meg.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

VI. Fejezet

Felhatalmazások

40. § (1) Felhatalmazást kap a kormány, hogy rendeletben kijelölje a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős szervezetet.

(2) Felhatalmazást kap a kormány, hogy rendeletben meghatározza:

a) a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős szervet;

b) a nyugdíjbiztosítási ellátás iránti kérelem benyújtásának és elbírálásának részletes szabályait;

c) a nyugdíjbiztosítási ellátások folyósításának részletes szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a Társadalombiztosítási Tanács, hogy rendeletben meghatározza:

a) a nyugdíjbiztosítási ellátások összege emelkedésének mértékét;

b) az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét;

c) az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkort.

(4) Felhatalmazást kap a nyugdíjpolitikáért felelős miniszter és a költségvetési politikáért felelős miniszter, hogy közös rendeletükben határozzák meg az e törvényben megállapított eljárások kezdeményezéséért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díjat.

(5) Felhatalmazást kap a nyugdíjpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:

- a) a nyugdíjbiztosítási számla vezetésének részletes szabályait;
- b) a nyugdíjbiztosítási számla megosztásának részletes szabályait.

(6) A nyugdíjpolitikáért felelős miniszter tájékoztatóban teszi közzé az öregségi nyugdíj havi összegének megállapítására vonatkozó számítási módszert.

(7) A Központi Statisztikai Hivatal elnöke évente legalább egyszer közzéteszi a legalább hatvankettedik életévüket betöltő természetes személyek várható hátralévő élettartamának években megállapított (egy tizedesjegyre kerekített) hosszát.

Hatályba lépés

41. § E törvény hatályba lépéséről és az átmeneti szabályok megállapításáról, valamint egyes törvények kapcsolódó módosításáról külön törvény rendelkezik.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

42. § E törvény a férfiakkal és nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló 79/7/EGK tanácsi irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

Az öregségi nyugdíj éves összegének meghatározása

Az öregségi nyugdíj éves összege – a 9. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – egyenlő az ellátásra jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának a nyugellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjára megállapított egyenlege alapján az e *mellékletben* meghatározottak szerint megállapított összeggel.

1. Az öregségi nyugdíj éves összegének megállapítása érdekében a nyugdíjbiztosítási hatóság a nyugellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelem benyújtásának időpontjára megállapítja az ellátásra jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának egyenlegét.

2. Az ellátásra jogosult nyugdíjbiztosítási számlájának az 1. pont szerint megállapított egyenlegét az öregségi nyugdíj éves összegének megállapítása érdekében a nyugdíjbiztosítási hatóság elosztja az ellátásra jogosult életkorával számolt várható hátralévő élettartama években (egy tizedesjegyre kerekítve) megállapított hosszával.

3. A legalább hatvankettedik életévüket betöltő természetes személyek várható hátralévő élettartamának években (egy tizedesjegyre kerekítve) megállapított hosszát a Központi Statisztikai Hivatal határozza meg. A várható hátralévő élettartamot a teljes lakosságra vonatkozóan, a betöltött életkort figyelembe véve évenkénti bontásban kell megállapítani.

4. Az öregségi nyugdíj megállapítását követően a várható hátralévő időtartamban bekövetkezett változást a nyugellátás összegének megállapításakor a nyugdíjbiztosítási hatóság nem veszi figyelembe.

2. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

A nyugdíjbiztosítási ellátások értékállandóságának biztosítása

Az ellátásra jogosultat megillető nyugdíjbiztosítási ellátás havi összege – a 9. § (2) bekezdésében, a 14. § (2) bekezdésében, a 19. § (2) bekezdésében és a 24. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az e *mellékletben* meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított mérték szerint évente emelkedik.

1. Az öregségi nyugdíj és a hozzátartozói ellátások éves növekedési üteme megegyezik a nyugdíjbiztosítási számla 6. számú mellékletben meghatározott hozamával.
2. Az öregségi alapnyugdíj éves növekedési üteme a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves átlagos fogyasztói árindex.

3. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege

Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege – a 10. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – egyenlő az e *mellékletben* meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított összeggel.

1. Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege nem lehet alacsonyabb, mint a minimálbér havi összegének 55 százaléka.

2. Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összege nem lehet magasabb, mint a minimálbér havi összegének 70 százaléka.

3. Az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét a Magyar Köztársaság hivatalos fizetőeszközében, a hivatalos fizetőeszköz legkisebb egységének százszorosára kerekítve kell meghatározni.

4. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor

Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor – a 28. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az e mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács – 40. § (3) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott – rendeletében megállapított életkor.

1. Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor e törvény hatálybalépésének napján a betöltött hetvenedik életév.

2. Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor évente annak megfelelően változik, ahogy a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatok szerint a naptári évet megelőző második naptári évről a naptári évet megelőző naptári évre vonatkozóan az egész népességre számítva az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkort betöltők várható élettartamának hossza módosul.

3. Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor az 1-2. pont szerint megállapított hónap első napja.

5. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

Az öregségi alapnyugdíj havi összege

Az öregségi alapnyugdíj havi összege – a 29. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – egyenlő az e mellékletben meghatározottak szerint a Társadalombiztosítási Tanács – a 40. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott – rendeletében megállapított összeggel.

1. Az öregségi alapnyugdíj legkisebb összege nem lehet alacsonyabb, mint a minimálbér havi összegének 25 százaléka.

2. Az öregségi alapnyugdíj legkisebb összege nem lehet magasabb, mint a minimálbér havi összegének 50 százaléka.

3. Az öregségi alapnyugdíj legkisebb összegét a Magyar Köztársaság hivatalos fizetőeszközében, a hivatalos fizetőeszköz legkisebb egységének százszorosára kerekítve kell meghatározni.

6. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

A nyugdíjbiztosítási számla hozama

A nyugdíjbiztosítási számla egyenlege alapján a számla jogosultját megillető hozam összegét a Társadalombiztosítási Tanács – a 33. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – e *melléklet* rendelkezései szerint állapítja meg.

1. A biztosítottat megillető hozam kiszámításához szükséges százalékos mértéket a következő számítási módszer szerint kell megállapítani:

$$\text{jóváírt hozam (\%)} = J_{t-1} / (J_{t-2} \cdot p) \cdot KH \cdot 100,$$

ahol:

J: a járuléktömeg,

t: a hozamszámítás éve,

p: az árindex,

KH: a kiegyenlítő hányados.

A járuléktömeg tartalmazza:

a munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulékbefizetéseket,
a biztosított nyugdíjbiztosítási járulékbefizetéseket,
a kormány által a gyed és gyed után fizetett hozzájárulást,
a Nyugdíjbiztosítási Alap és a magánnyugdíj-pénztárak késedelmi pótlék és bírság bevételeit, amennyiben azok késedelmes járulékfizetés következményei,
a megállapodás alapján fizetett járulékbefizetéseket,
a kormány által a munkanélküli járadék és a munkanélküli ellátás, egyéb szociális ellátások valamint a közteherjegy után fizetett hozzájárulást.

A felsorolt tételek tartalmazzák mind a Nyugdíjbiztosítási Alapnak, mind a magánnyugdíj-pénztáraknak történt befizetéseket.

A felsorolt tételek tartalmazzák a kötelező mértékű befizetésen túli munkáltatói vagy biztosított kiegészítő befizetéseket is.

Az árindex az éves GDP-deflátor.

A kiegyenlítő hányadost az alábbi képlet határozza meg:

$$KH = \frac{JV}{NYK},$$

ahol:

JV: a járulékvagyon,

NYK: a nyugdíjkötelezettség.

A járulékvagyon értékét az alábbi képlet határozza meg:

$$JV = J_{t-1} \cdot VMI_{t-1},$$

ahol:

VMI: a várható megtérülési idő.

A várható megtérülési időt az alábbi képlet határozza meg:

$$\frac{\sum_{k=0}^{120} \sum_{i=1}^N k \cdot NY_{i,k}}{NY} - \frac{\sum_{k=0}^{120} \sum_{i=1}^N k \cdot J_{i,k}}{J},$$

ahol:

k : az évfolyamok életkora,

i : a biztosítottak,

N : a biztosítottak létszáma

NY : a nyugdíjtömeg.

A nyugdíjtömeg tartalmazza:

az öregségi nyugdíjat,

a rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugdíjat, amennyiben az ellátott a nyugdíjkorhatárt betöltötte,

a hozzátartozói ellátásokat,

a megváltozott munkaképességűek ellátásait.

A felsorolt tételek tartalmazzák a 13. havi ellátásokat is.

A nyugdíjtömeg meghatározása során azokat az ellátásokat kell figyelembe venni, amelyek öregségi nyugdíjak vagy a gyakorlatban öregségi nyugdíjként funkcionálnak, azaz olyan ellátások, melyeket nagy valószínűséggel az ellátott élete végéig folyósítanak és az irántuk való igényt elsősorban nem egészségügyi okok teremtik. Ezért a nyugdíjtömeg meghatározását az ellátások változásait követően a Társadalombiztosítási Tanács megváltoztathatja.

A nyugdíjkötelezettséget az alábbi képlet határozza meg:

$$\sum_{j=1}^M ET_j + \sum_{k=0}^{120} NY_k \cdot V_k,$$

ahol:

ET : az egyéni nyugdíjszámlán felhalmozott eszmei tőke,

j : a nem nyugdíjas járulékfizetők,

M : a nem nyugdíjas járulékfizetők maximális száma,

V : az adott életkorú kohorsz még várható élettartama

Indokolás
a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló
T/..... számú törvényjavaslathoz

Általános indokolás

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek a társadalombiztosítás működésének fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát szolgáló módosításáról rendelkező törvényjavaslat (a továbbiakban: Alkotmánymódosítási javaslat) kimondja, hogy a társadalombiztosítás keretében elsősorban az egyéni felelősség elve és a biztosítás elv érvényesül.

Az Alkotmánymódosítási javaslattal való összhang megteremtése érdekében a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: a Javaslat) alapvetően megváltoztatja a 2013. január 1-jétől megállapításra kerülő nyugdíjbiztosítási ellátásokra vonatkozó szabályokat.

A Javaslat szerint a nyugdíjbiztosítási ellátásokat alapvetően a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának egyenlege, vagyis a biztosított által megfizetett nyugdíjbiztosítási járulék összege határozza meg. Ez alól egyetlen kivételt fogalmaz meg a Javaslat, az öregségi alapnyugdíjat, amely a Javaslatban részletesen meghatározott személyi kört alanyi jogon illeti meg.

A Javaslat részletesen meghatározza a nyugdíjbiztosítási nyilvántartások vezetésének rendjét, továbbá az ellátások igénylésének szabályait is.

Részletes indokolás

az 1. §-hoz

A Javaslat alapvető célja, hogy – a szociális biztonsághoz fűződő alkotmányos jog érvényesülése érdekében – meghatározza a társadalombiztosítás keretében működő nyugdíjbiztosításra és a nyugdíjbiztosítás ellátásaira, valamint az egyes ellátásokra jogosultak körére, továbbá az ellátások folyósításának rendjére vonatkozó részletes szabályokat.

a 2. §-hoz

Az alapelveket meghatározó rendelkezések kiemelik az egységes elvek alapján történő elbírálás, a biztosítási elv és az öngondoskodás elvének jelentőségét, továbbá utalnak a szolidaritási elv érvényesülésére is.

Lényeges, a napi politikai érdekek érvényesülését megnehezítő változásként fogalmazza meg a Javaslat, hogy a már megállapított nyugdíjbiztosítási ellátás összege nem függ az ellátásra jogosultnak a Javaslatban nem említett személyes körülményeitől.

a 3. §-hoz

A nyugdíjbiztosítási ellátások körében a leglényegesebb javasolt változás, hogy a balesethez kapcsolódó ellátásokat a Javaslat szerint már nem a Nyugdíjbiztosítási Alap folyósítja majd. Ezáltal lehetővé válik a tisztább (alapvetően életbiztosítási elven) alapuló nyugdíjbiztosítási rendszer kialakítása.

a 4. §-hoz

Az ellátásra jogosultak három nagy csoportját különbözteti meg a Javaslat. A biztosított öregségi nyugdíjra, a biztosítottak a Javaslatban meghatározott hozzátartozója hozzátartozói

nyugellátásra jogosult, míg a Javaslattal későbbi rendelkezésében meghatározott személyi kör alanyi jogon jogosult az öregségi alapnyugdíjra.

a 5. §-hoz

A Javaslattal a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet és a nyugdíjfolyósító szervet jelöli meg nyugdíjbiztosítási hatóságként, amelyek közül a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hatáskörébe tartozik minden olyan eljárás, amely nem tartozik a nyugdíjfolyósító szerv hatáskörébe.

a 6. §-hoz

A Javaslattal, a nyugdíjbiztosítási rendszer átlátható működésének biztosítása érdekében, részletesen meghatározza a Nyugdíjbiztosítási Alap működésére vonatkozó részletes szabályokat. Ezek keretében kimerítő felsorolásban határozza meg az alap bevételeit és forrásait, továbbá az alapot jogi személyiséggel ruházza fel.

a 7. §-hoz

A Javaslattal szerint – a Javaslattal eltérő rendelkezése hiányában – a nyugdíjbiztosítás működésének alapelvei, valamint az ellátásra jogosultak, a biztosítottak és a hatóságok jogaira és kötelezettségeire, továbbá a nyugdíjbiztosítás keretében fennálló társadalombiztosítási jogviszonyokra és a nyugdíjbiztosítással összefüggő eljárások rendjére a társadalombiztosítás működésének alapvető szabályairól és forrásairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Javaslattal különös szabályként fogalmazza meg a nyugdíjbiztosítás keretében nyújtott ellátások tárgyában kötött nemzetközi szerződéseket, valamint a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló tanácsi rendeletet.

a 8-12. §-hoz

A Javaslattal az öregségi nyugdíjra való jogosultság alapvető feltételeként a hatvankettedik életév betöltését írja elő. A biztosított azonban csak akkor válik az öregségi nyugdíjra jogosulttá, ha legalább minimális összegű nyugellátásra jogosult. E minimális összegű nyugellátás hiányában a biztosított az alanyi jogon járó öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor betöltésével válik jogosulttá az őt megillető öregségi nyugdíjra.

A Javaslattal meghatározza az öregségi nyugdíj folyósításának részletes szabályait. Az öregségi nyugdíj egy összegű kifizetését is lehetővé teszi a Javaslattal, ha a biztosított nyugdíjbiztosítási számlájának egyenlege alapján meghatározott öregségi nyugdíj nem éri el a minimális összeget.

a 13-17. §-hoz

A Javaslattal továbbra is fenntartja az ideiglenes özvegyi nyugdíj intézményét, amelynek célja a biztosított halála esetén hátramaradó volt házastársának, élettársának egy meghatározott időtartamra szóló átmeneti ellátás folyósítása. Az ideiglenes nyugdíjra jogosultak között az élettársak a házas társakkal azonos feltételek szerint szerepelnek, feltéve, hogy élettársi kapcsolatukat (hasonlóan a közokirattal igazolt házassághoz) közokiratba foglalt megállapodás bizonyítja.

a 18-22. §-hoz

Az özvegyi nyugdíjra a biztosított azon özvegye, élettársa jogosult, aki maga nem minősült biztosítottnak. Az élettársat ebben az esetben is az özvegygel azonos jogok illetik meg, feltéve, hogy az élettársi kapcsolatot közokiratba foglalt megállapodás bizonyítja.

a 22-27. §-hoz

Az árvaellátásra a biztosított gyermekei és a háztartásában nevelt más gyermekek lényegében a hatályos szabályoknak megfelelően jogosultak.

a 28-30. §-hoz

Az öregségi alapnyugdíj a Magyar Köztársaság területén bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárokat és nemzetközi szerződés alapján a magyar állampolgárokkal azonos elbírálás alá eső más természetes személyeket, továbbá a menekült jogállású természetes személyeket a Társadalombiztosítási Tanács rendeletében megállapított életkor elérése esetén alanyi jogon illeti meg.

a 31-34. §-hoz

A Javaslattal szerint a legfontosabb nyugdíjbiztosítási nyilvántartás a nyugdíjbiztosítási számla, amelyet a biztosítottokról, valamint egyes más személyekről kötelező vezetni. A nyugdíjbiztosítási számlán történik minden olyan jóváírás és terhelés rögzítése, amely a nyugdíjbiztosítási ellátás összegét befolyásolja.

Lényeges szabálya a Javaslattal, hogy a nyugdíjbiztosítási számlát lényegében a házastársi, élettársi közös vagyon részének tekinti, és ennek megfelelően a házasság felbontása, az élettársi kapcsolat megszűnése esetére előírja a nyugdíjbiztosítási számlán a házasság, illetve az élettársi kapcsolat időszaka alatt felgyűlt egyenleg megosztását.

a 35-39. §-hoz

A nyugdíjbiztosítási ellátásokra vonatkozó szabályok jellemzően kérelemre indulnak, azonban az alanyi jogon járó öregségi alapnyugdíj megállapítása hivatalból is megindulhat.

a 40. §-hoz

A Javaslattal a kormány, a Társadalombiztosítási Tanács, valamint a nyugdíjpolitikáért felelős miniszter részére ad felhatalmazást egyes végrehajtási rendeletek meghatározására.

a 41. §-hoz

Az Alkotmánymódosítási javaslattal összhangban a Javaslattal hatálybalépéséről és az átmeneti szabályok megalkotásáról, a jogbiztonság elvét figyelembe véve, külön törvény gondoskodik.

a 42. §-hoz

A Javaslattal utal a megalkotásánál figyelembe vett európai uniós jogi aktusokra.

az 1. számú melléklethez

Az öregségi nyugdíj összegének meghatározása alapvetően a nyugdíjbiztosítási számla egyenlege és a jogosultság megállapításakor várható hátralévő élettartam függvényében történik, amely biztosítja a Nyugdíjbiztosítási Alap kiszámítható és fenntartható működését.

a 2. számú melléklethez

A nyugdíjbiztosítási ellátások értékállóságának biztosítása érdekében a Javaslattal megállapítja az ellátások éves összege emelkedésének meghatározásához szükséges adatokat.

a 3. számú melléklet

A nyugdíjfolyósítás költségeinek csökkentése érdekében a Javaslát meghatározza az öregségi nyugdíj egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét, amely befolyásolja a hozzátartozói nyugellátások egy folyósítási időszakra eső legkisebb összegét is.

a 4. számú melléklet

Az öregségi alapnyugdíjra jogosító életkor a Javaslát hatálybalépésének napján a betöltött hetvenedik év, ezt követően a várható élettartam módosulásának megfelelően, a Javaslátban meghatározott szabályok szerint változik.

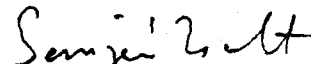
az 5. számú melléklet

Az öregségi alapnyugdíj havi összegét a minimálbér havi összege alapján kell meghatározni a Javaslátban meghatározott szabályok szerint.

a 6. számú melléklet

A nyugdíjbiztosítási számla hozamára irányadó rendelkezések biztosítják, hogy a biztosított nyugdíjbiztosítási számláján keletkező váromány összege megfelelő nyugdíjbiztosítási ellátást biztosíthasson a jogosultak részére.

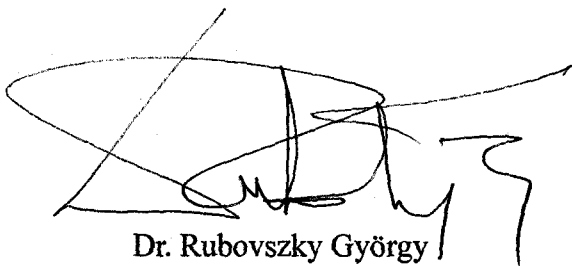
Budapest. 2007. augusztus 31.

Dr. Sémjén Zsolt

KDNP

Harrach Péter

KDNP

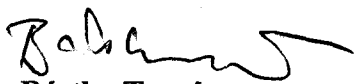
Dr. Rubovszky György

KDNP

Dr. Latorcai János

KDNP

Básthy Tamás

KDNP

Deák András

KDNP

Firtl Máttyás

KDNP

Dr. Hargitai János

KDNP

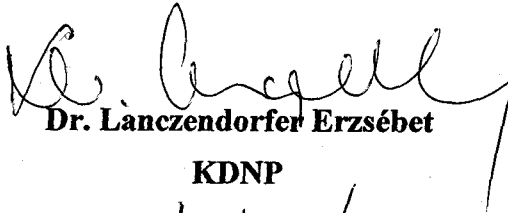
Dr. Hoffmann Rózsa

KDNP

Kuzma László

KDNP

Dr. Lanczendorfer Erzsébet

KDNP

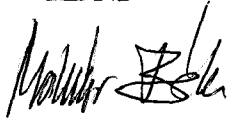
Dr. Lukács Tamás

KDNP

Dr. Medgyasszay László

KDNP

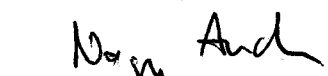
Molnár Béla

KDNP

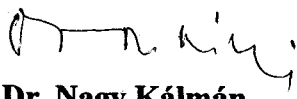
Moring József Attila

KDNP

Dr. Nagy Andor

KDNP

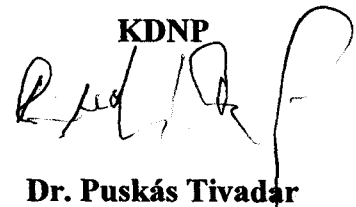
Dr. Nagy Kálmán

KDNP

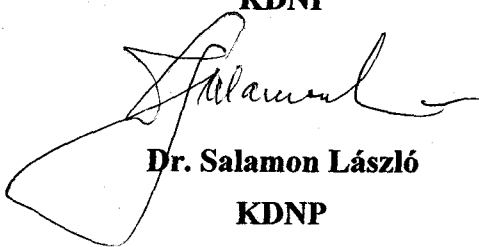
Nógrádi László

KDNP

Dr. Puskás Tivadar

KDNP

Dr. Salamon László

KDNP

Dr. Simicskó István

KDNP

Soltész Miklós

KDNP

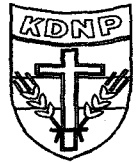

Szászfalvi László

KDNP

KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT
ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐCSOPORTJA
KÉPVISELŐCSOPORT VEZETŐ

Tisztelt
Dr. Szili Katalin Asszonynak
Az Országgyűlés Elnökének

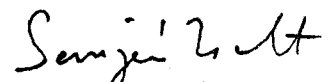
Budapest.

Tisztelt Elnök Asszony!

Jelen levelemmel megküldöm a Kereszténydemokrata Néppárt Képviselőcsoportjának tagjai által a Házsabály 85. §. (2). bekezdés d./ pontja alapján előterjesztett törvényjavaslatát a társadalombiztosítási nyugellátásról.

Budapest. 2007. október 3.

Tisztelettel:

Dr. Semjén Zsolt